

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи

професор В.Д. Марковський

“ _____ ” _____ 2020 року

**ПРАКТИЧНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА З
ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ**

**програма для студентів 4 курсу вищих медичних навчальних закладів
III-IV рівнів акредитації**

1201 «Медицина»

7.12010001 «Лікувальна справа»

7.12010002 «Педіатрія»

Харківський національний медичний університет,

Програма навчальної дисципліни
затверджена на засіданні кафедри
внутрішньої медицини №3
та ендокринології

Протокол від
“28” серпня 2020 року № 13

Завідувач кафедри

_____ Журавльова Л.В.

“28” серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем професійної підготовки
терапевтичного профілю
(назва)

Протокол від
“ _____ ” _____ 2020 року № _____

Голова

_____ Кравчун П.Г.

“ _____ ” _____ 2020 року

Харків 2020

Програма складена колективом співробітників Харківського національного медичного університету:

завідувачем кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології д.м.н., професором Л.В. Журавльовою;

доцентом кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології к.м.н. О.І. Цівенко;

доцентом кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології к.м.н. О.В. Лахно;

доцентом кафедри внутрішньої медицини № 3 та ендокринології к.м.н. Н.В. Сокольніковою.

Програмі ухвалена на засіданні методичної комісії ХНМУ «З проблем професійної підготовки терапевтичного профілю» (протокол № __ від ____.____.2020 р.).

Пояснювальна записка

Програма з виробничої практики студентів IV курсу вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації складена для спеціальностей «Лікувальна справа» 7.12010001, «Педіатрія» 7.12010002 напрямку підготовки 1201 «Медицина» відповідно до діючих нормативних документів:

- освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 №239 та від 28.07.03 N504 "Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напрямку підготовки 1201 "Медицина";
- відповідно до Закону України « Про Вищу освіту» від 01.07.2014р №1556-VII;
- затвердженого МОЗ України (лист № 08.01-47/8986 від 24.03.2015 р.) навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» кваліфікації «Лікар» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа»;
- наказу МОН України від 16.10.2009 №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;
- рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін, затвердженими наказом МОЗ України від 24.03 2004 за №152 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 12.10.2004 за №492 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»;
- «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу», лист МОЗ України від 15.04.2014 р. № 08.01- 47/10395;
- методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 №1/9-119);
- Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ, затвердженої наказом ХНМУ від 22.02.2016 р. № 52;
- Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному медичному університеті від 23.09.2015 р. № 246, затвердженого наказом ХНМУ від 23.09.2015 р. № 336;
- Положення про проведення практичної підготовки студентів ХНМУ №248 від 02.10.2015р.

Відповідно до навчального плану, проходження лікарської практики передбачено у VII та VIII семестрах, коли студентом набуті відповідні знання з дисциплін.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою.

Відповідно до навчального плану обсяг виробничої лікарської практики складає 5 кредитів, 150 годин.

Виробнича практика студентів медичних факультетів проводиться в якості помічника лікаря терапевтичного, хірургічного, дитячого відділень лікарень та пологового будинку і складає 1,4 кредита, 42 години ECTS з кожної дисципліни.

□

Програма практики представлена дисциплінами

Структура виробничої практики	Кількість годин/кредитів ECTS	Рік навчання	Вид контролю
Практика з внутрішньої медицини	42 годин/1,4 кредити	4	диф. залік

Послідовність проходження практики у відділеннях визначається керівниками виробничої практики безпосередньо на базах практики.

Виробнича практика студентів IV курсу проводиться під час семестру і має 8 аудиторних годин. Основний час практики складає 34 години самостійної роботи студентів, яка контролюється й оцінюється керівниками - викладачами профільних кафедр.

В якості баз виробничої практики можуть виступати симуляційний центр ННІ ЯО ХНМУ, відділення районних і міських лікарень.

Сторінка в Moodle <http://31.128.79.157:8083/course/index.php?categoryid=14>.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється керівниками - викладачами практики та завідувачем кафедри від вищого навчального закладу та/або керівниками виробничої практики від бази.

Підсумковий контроль засвоєння практичних навичок під час проходження лікарської виробничої практики відбувається в останній її день після завершення керівниками практики.

Оцінка успішності за виробничу практику студентів IV курсу виставляється за 200 шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS.

Мета проведення лікарської практики

Полягає у закріпленні практичних навичок в межах цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівців за спеціальностями «Лікувальна справа» 7.12010001, «Педіатрія» 7.12010002:

- Проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати у клініці
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань
- Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань
- Визначати провідні синдроми і симптоми
- Обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз
- Складати план обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень
- Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати та формулювати клінічний діагноз
- Визначати тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, лікування, реабілітаційні заходи) хворого
- Проводити немедикаментозну і медикаментозну первинну та вторинну профілактику при захворюваннях
- Визначати прогноз та працездатність хворих з основними захворюваннями
- Діагностувати і надавати медичну допомогу при невідкладних станах та застосовувати основні алгоритми інтенсивної терапії
- Проводити обстеження вагітних та визначати тактику ведення пологів
- Виконувати медичні маніпуляції
- Вести медичну документацію
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Завданням практики є закріплення знань і умінь, одержаних при вивченні внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії та акушерства (обстеження хворого, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування), і подальше удосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи та умовами роботи лікаря в місті і районі, а також закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи.

Зміст програми практики з внутрішньої медицини

Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару:

- принципи організації надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні;
- удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;
- оволодіння навичками трактування лабораторних і інструментальних методів дослідження у внутрішній медицині;
- удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;
- призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;
- оволодіння навичками надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини;
- застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря терапевтичного відділення.

Орієнтована структура залікового кредиту з внутрішньої медицини

№ з/п	Зміст практичної підготовки	Кількість годин
	Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару	
1	Принципи організації надання планової невідкладної терапевтичної допомоги в Україні	2
2	Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи	8
3	Трактування лабораторних і інструментальних методів дослідження у клініці внутрішньої медицини	8
4	Обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи	8
5	Лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи	9
6	Надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини	5
7	Принципи етики та деонтології у практиці лікаря терапевтичного відділення	2
	Усього годин	42
	Кредити ECTS	1,4

Перелік вмінь та практичних навичок для підсумкового контролю з внутрішньої медицини

№ з/п	Вміння та практичні навички	оцінка
1	Проведення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із	«5»

	основними захворюваннями органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи	«4» «3»
2	Оцінка клінічних, біохімічних, імуноферментних та бактеріологічних досліджень крові, сечі, калу, мокротиння	«5» «4» «3»
3	Оцінка даних інструментальних методів дослідження: рентген дослідження органів грудної клітки, черевної порожнини, черепу та кісток, ЕКГ, спірометрії, сонографії органів черевної порожнини, сонографія, сканування, комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія щитовидної залози та наднирників, дихальні тести з 13С-сечовиною, 13С-тригліцеридами, 13С-крохмалем, 13С-лактозою та дихальні водневі тести з глюкозою і лактулозою, рН-метрія шлунку та стравоходу, багатомоментне дуоденальне зондування, фіброгастродуоденоскопії, ректероманоскопії, колоноскопії, ендоскопічне дослідження бронхів, цитологічне дослідження біоптату лімфатичного вузла	«5» «4» «3»
4	Обґрунтування і формування клінічного діагнозу	«5» «4» «3»
5	Трактування загальних принципів лікування, первинна та вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи	«5» «4» «3»
6	Невідкладна допомога при ургентних станах: Аддісонічний криз Гіпоглікемічна кома Діабетична кетоацидотична кома Тиреотоксичний криз Стравохідна та шлунково-кишкова кровотеча Жовчна колька Гостра печінкова енцефалопатія Гостра дихальна недостатність Тяжке загострення бронхіальної астми	«5» «4» «3»

Перелік питань для диференційованого заліку з внутрішньої медицини

- Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика: алгоритми та протоколи діагностики.
- Цукровий діабет тип 1 та тип 2, сучасні методи терапії: алгоритми та протоколи лікування.
- Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Особливості перебігу та лікування цукрового діабету у хірургічних хворих, при вагітності: алгоритми та протоколи лікування гіпоглікемічної коми, діабетичної кетоацидотичної коми, діабетичної нейропатії, діабетичної нефропатії, ретинопатії, синдрому діабетичної стопи.
- Йододефіцитні захворювання щитоподібної залози. Ознаки ендемічної місцевості за ВООЗ. Клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гіпотиреоз та тиреоїдити. Класифікація, діагностика, клініка, лікування: алгоритми діагностики та лікування йододефіцитних захворювань, гіпотиреозу, тиреоїдитів.
- Тиреотоксикоз. Клінічні форми. Діагностика, лікування. Рак щитоподібної залози. Класифікація, клініка, діагностика, лікування. Захворювання прищитоподібних залоз: алгоритми діагностики та лікування тиреотоксикозу, раку щитоподібної залози, гіперпаратиреозу та гіпопаратиреозу.

- Захворювання надниркових залоз. Хронічна недостатність кори надниркових залоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гормонально-активні пухлини надниркових залоз: алгоритми діагностики та лікування хронічної надниркової недостатності, синдрому Іценко-Кушінга, феохромоцитом.
- Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи. Ожиріння. Захворювання статевих залоз: алгоритми діагностики та лікування соматотропної недостатності, хвороби Іценко-Кушінга, акромегалії, гіперпролактинемії, нецукрового діабету, гіпопітуїтаризму, ожиріння, захворювання статевих залоз.
- Гемофілії та тромбоцитопенічна пурпура. Визначення. Етіологія та патогенез, основні клінічні синдроми. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика кровотеч. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Анемії (постгеморагічна, залізодефіцитна, В₁₂-дефіцитна, фолієводефіцитна, апластична, гемолітична).
- Визначення. Етіологічні фактори та патогенез. Механізми внутрішньосудинного та внутрішньоклітинного гемолізу. Особливості клініки та лабораторної діагностики різних форм. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування різних форм анемій. Переливання компонентів крові та кровозамінників. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Гострі лейкемії. Визначення. Сучасні погляди на етіологію та патогенез. Класифікація. Основні клініко-гематологічні синдроми. Клінічні прояви. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування. Підтримуюча терапія. Трансплантація кісткового мозку. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Хронічні лейкемії. Визначення хронічної мієлоїдної лейкемії, хронічної лімфоїдної лейкемії, мієломної хвороби, справжньої поліцитемії. Сучасні погляди на етіологію та патогенез. Класифікація. Основні клінічні прояви та клініко-гематологічні синдроми. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування. Трансплантація кісткового мозку. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Хронічне обструктивне захворювання легень. Визначення. Значення паління, екологічних, професійних факторів та інфекції у розвитку хронічного обструктивного захворювання легень. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження залежно від стадії (ступеня тяжкості). Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Імунопрофілактики. Прогноз та працездатність.
- Бронхіальна астма. Визначення. Етіологія, особливості патогенезу. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Невідкладна допомога при нападі бронхіальної астми. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Пневмонії. Визначення. Етіологія. Класифікація. Клінічні прояви і особливості перебігу в залежності від збудника. Дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз. Ускладнення (гострий респіраторний дистрес-синдром, деструкція легеневої тканини, гостра дихальна недостатність та інші). Диференційоване лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Плеврити. Визначення. Етіологічні фактори. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз. Ускладнення. Показання до плевральної пункції та дренивання плевральної порожнини. Лікування. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Інфекційно-деструктивні захворювання легень. Визначення. Фактори, які сприяють розвитку бронхоектатичної хвороби, абсцесу та гангрен легень. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз.

Ускладнення. Лікування. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Дихальна недостатність. Визначення. Класифікація. Причини виникнення. Особливості клінічного перебігу різних форм. Діагностика, дослідження функції зовнішнього дихання, газів артеріальної та венозної крові, показників кислотно-основного стану крові. Диференційний діагноз. Лікувальна тактика. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба. Визначення. Етіологія, патогенез. Класифікація. Ерозивна та неерозивна ГЕРХ. Клінічні прояви залежно від варіанту та стадії. Дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Критерії діагнозу, диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика.

- Диспепсія. Визначення диспепсії. Етіологія та патогенез. Роль *H. pylori* у виникненні гастродуоденальної патології. Класифікація. Недосліджена та функціональна диспепсія. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Сучасні підходи до лікування функціональної диспепсії. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Хронічні гастрити. Визначення, етіологія та патогенез хронічних гастритів. Роль *H. pylori* у виникненні хронічних гастритів. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Значення ендоскопічного (з морфологією) дослідження. Сучасні підходи до лікування різних типів хронічного гастриту. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки. Визначення. Основні причини пептичних виразок (*H. pylori*, медикаменти та ін.). Класифікація. Клінічні прояви. Ускладнення (перфорація, пенетрація, кровотеча, стеноз, малігнізація). Значення інструментальних та лабораторних методів діагностики. Методи діагностики *H. pylori*-інфекції. Тактика ведення хворого. Ерадикаційна терапія, контроль ефективності ерадикації. Медикаментозна терапія *H. pylori*-негативних виразок. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Целіакія та інші ентеропатії. Визначення. Етіологія, патогенез. Роль непереносимості компонентів їжі, імунних факторів і ензимопатій (несприйняття лактози, фруктози, галактози та ін.). Синдроми мальабсорбції та мальдигестії. Критерії діагнозу, диференціальна діагностика. Ускладнення. Диференційована терапія. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Запальні захворювання кишки. Неспецифічний виразковий коліт та хвороба Крона: визначення, етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клінічного перебігу залежно від ступеня активності, тяжкості і фази перебігу. Лабораторна та інструментальна діагностика. Критерії діагнозу, диференціальна діагностика. Кишкові та позакишкові ускладнення та захворювання, асоційовані з запальними захворюваннями кишки (токсична дилатація, перфорація, склерозуючий холангіт, спондиліт, артрити, дерматози, увеїти та ін.). Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Синдром подразненої кишки, визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви різних варіантів. Римські діагностичні критерії. Диференціальна діагностика. Лікування різних форм. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Жовчнокам'яна хвороба, хронічний холецистит та функціональні біліарні порушення. Визначення. Етіологія, патогенез. Значення інфекції, порушень моторики та дисхолії у розвитку хронічного холециститу, холангіту та жовчнокам'яної хвороби. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Лікування. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

- Хронічні гепатити. Визначення. Класифікація. Роль персистенції вірусу, токсичних та медикаментозних агентів, імунних порушень та алкоголю. Методи діагностики вірусної інфекції. Аутоімунний гепатит, хронічні вірусні, токсичний (медикаментозний) гепатити. Алкогольна хвороба печінки. Основні клініко-біохімічні синдроми. Особливості клінічного перебігу та діагностики окремих форм. Диференційний діагноз. Ускладнення. Особливості лікування різних форм. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Цирози печінки. Визначення. Значення вірусної інфекції, нутритивних факторів, алкоголю, токсичних речовин та імунних порушень. Класифікація. Особливості клінічних проявів та діагностики різних варіантів. Диференційний діагноз. Печінкова недостатність та інші ускладнення. Диференційована терапія. Невідкладна терапія при ускладненнях. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Хронічні панкреатити. Визначення. Значення різних етіологічних факторів. Класифікація. Особливості клінічного перебігу, діагностики та диференціальної діагностики залежно від форми та локалізації патологічного процесу. Ускладнення. Методи дослідження при діагностиці панкреатиту. Диференційоване лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
- Принципи доказової медицини. Визначення поняття. Роль доказової медицини у сучасній клінічній практиці. Складові доказової медицини. Основні поняття клінічних досліджень. Медичний та етичний аспекти доказової медицини.
- Діагностика та лікування захворювань внутрішніх органів у людей похилого віку. Особливості обміну речовин у похилому віку. Частота коморбідної патології у людей похилого віку. Особливості дії ліків на організм похилої людини. Особливості діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів у похилому віці.
- Ожиріння та його наслідки. Актуальність проблеми. Методи розрахунку надлишкової ваги (індексу маси тіла) та визначення ожиріння. Класифікація ожиріння. Основні медичні наслідки ожиріння – метаболічний синдром, цукровий діабет, серцево-судинні захворювання та захворювання шлунково-кишкового тракту. Сучасні підходи до медикаментозного та немедикаментозного лікування.

Форми контролю

- Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми практики та Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ, затвердженої наказом ХНМУ від 22.02.2016 р. № 52.

Оцінка за виробничу практику по терапії визначається як сума балів, які студент одержав під час виконання практичних навичок, відповідно до переліку, визначеного програмою практики від 70 до 120 балів.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при складанні диференційованого заліку - 80, мінімальна - 50 балів.

Поточний контроль студентів здійснюється керівниками — викладачами практики.

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей відповідно програми та оцінюється щоденно за традиційною оцінкою. Підсумковий бал за ПНД за практику визначається, як середнє арифметичне та перераховується у багатобальну шкалу за табл. 1

Таблиця 1.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Одним із видів діяльності студента та його контролю з боку керівника практики є ведення Щоденника виробничої практики, який заповнюється студентом після кожного дня проходження практики та підписується керівником виробничої практики, завідувачем профільної кафедри та/або керівником лікувальної бази. Після закінчення проходження практики студент заповнює Зведений цифровий звіт про виконану роботу. Наявність заповненого та завіреного підписом керівників практики Щоденника та Зведеного цифрового звіту є обов'язковим для допуску студента до диференційованого заліку.

Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів під час практики (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення Щоденника (обґрунтування і формулювання діагнозу, визначення плану обстеження і лікування), якість оволодіння навичками клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики, участь у наданні невідкладної медичної допомоги, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря. Заповнення Зведеного цифрового звіту по внутрішній медицині дає можливість вірно оцінити поточну навчальну діяльність студента, при цьому мінімальна кількість балів виконаних студентом практичних навичок складає 70 балів, максимальна – 120 балів. При отриманні 70 балів за виконання практичних навичок студент допускається до диференційованого заліку.

Диференційований залік.

До диференційованого заліку допускаються студенти, які виконали програму виробничої практики з терапії, мають належно оформлені звітні документи (Щоденник і Зведений цифровий звіт).

Диференційований залік виробничої лікарської практики студентів IV курсу передбачає демонстрацію виконання вмінь і практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою практики, теоретичної частини, вирішення тестових завдань, виписування рецептів.

Мінімальна кількість балів, яку може отримати студент під час проведення диференційованого заліку, становить 50, максимальна – 80 балів, при цьому студент виконує:

- 2 практичні навички, які оцінюються по критеріям оцінювання практичних навичок (табл. 2) та одержує від 10 до 16 балів;

Таблиця 2.

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожен практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
Всього балів	16	13	10		

- теоретична частина диференційованого заліку складає відповідь на білет, який містить 4 питання, що стосується основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи. Оцінювання проводиться згідно критеріїв оцінювання теоретичних знань (табл. 3) та студент одержує від 20 до 32 балів;

Таблиця 3.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
Всього балів	32	26	20		

- вирішення двох базових (якірних) тестових завдань ЛШ «Крок - 2», оцінюються по критеріям оцінювання тестових завдань (табл. 4) та одержує від 10 до 16 балів;

Таблиця 4.

Критерії оцінювання тестових завдань

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожен практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
Всього балів	16	13	10		

- виписування двох рецептів, оцінюються по критеріям оцінювання (табл. 5) та одержує від 10 до 16 балів;

Таблиця 5.

Критерії оцінювання виписування рецептів

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожену практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
Всього балів	16	13	10		

Оцінка з дисципліни:

Оцінка за практику виставляється лише студентам, які виконали програму виробничої практики, мають належно оформлені звітні документи (Щоденник і Зведений цифровий звіт) та отримали за поточну діяльність не менше 70 балів, а також склали диференційований залік, і набрали не менше ніж 50 балів. Оцінка за виробничу практику є сумою балів за поточну діяльність і диференційований залік. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за практику, становить 200.

Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які були допущені до диференційованого заліку, але не склали його та які не допущені до диференційованого заліку.

Щоденник виробничої практики з внутрішньої медицини (зразок)

Студента _____ факультету _____
 Курсу _____ групи _____
 Час практики: з _____ 2020 р. по _____ 2020 р.
 Місце проходження практики: _____
 Базовий керівник _____

Дата, час	Зміст виконаної роботи	Виконана навичка
	Участь в організаційній нараді	
	Присутність при аналізі езофагогастродуоденоскопії і т.п.	Дискусія щодо стану слизової шлунка, трактування даних ендоскопічного дослідження
	Присутність при аналізі рентгенологічного дослідження легень	Трактування даних променевих досліджень органів грудної порожнини
	Розгляд ситуаційних завдань (5 хворих). 1. Хвор.Н., 60 рок. Д-з: Бронхіальна астма, персистуючий перебіг тяжкого ступеня. Дифузний пневмосклероз. Емфізема легень. ДН II ст. На користь цього свідчить... Обстеження... Лікування... 2. Хвор. В., 55 рок. Д-з: Виразкова хвороба дванадцятипалої кишки (Нр - позитивна гостра виразка цибулини дванадцятипалої кишки), перебіг середнього ступеня тяжкості, фаза загострення, дуоденіт.	Фізикальне дослідження 5 хворих. Опис хворого, який госпіталізований вперше. Оцінка клінічних, біохімічних та інструментальних досліджень.

	Про це свідчить... Обстеження... Лікування... і т.п.	
--	--	--

Зведений цифровий звіт про проходження виробничої практики з внутрішньої медицини (поточний контроль)

Студентом _____ 4 курсу

І медичного факультету _____ група _____

№ з/п	Перелік навичок та вмінь	Кількість навичок	Виконано
1	Порядок огляду хворого, обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу, оформлення історій хвороби.	15-20	
2	Щоденне обговорення клінічних випадків.	30-40	
3	Дискусія про надання невідкладної лікарської допомоги в ургентних ситуаціях при: аддісонічній кризі, гіпоглікемічній комі, діабетичній кетоацидотичній комі, тиреотоксичній кризі, стравохідній та шлунково-кишковій кровотечі, жовчній колькі, гострій печінковій енцефалопатії, гострій дихальній недостатності (напад бронхіальної астми)	3-5	
4	Визначення ЧД, ЧСС та вимірювання АТ	35-40	
5	Оцінка клінічних, біохімічних, імунологічних та бактеріологічних досліджень крові, сечі, калу, мокротиння, шлункового соку і дуоденального вмісту, рН-метрії	20-25	
6	Оцінка показників вуглеводного обміну	15-20	
7	Оцінка результатів дослідження хелікобактер пілорі	3-5	
8	Оцінка загального аналізу стернального пунктату та цитологічного дослідження біоптату лімфатичного вузла	1-3	
9	Оцінка мікробіологічного дослідження біологічних рідин та виділень	1-3	
10	Аналіз ЕКГ	15-20	
11	Аналіз даних функції зовнішнього дихання	1-3	
12	Аналіз даних рентгенограм	5-10	
13	Аналіз даних ендоскопічних досліджень	5-10	
14	Аналіз даних ехокардіографії, УЗД органів черевної порожнини, наднирників та щитоподібної залози	5-10	

Підпис керівника практики _____

□